

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 103

číslo: 6

5. února 2023

Cena: 12 Kč

Život je o vztazích

Rozhovor s Maxem Kašparů

Pane profesore, zaujala mne vaše formulace: „Normy v mezilidských vztazích, které byly nepřekročitelné, jsme rozkmítali – zrelativizovali. Všechno můžeme, nic není tabu.“ Dodala bych, že občas bují pýcha a zpupnost. A potom často přemýšlíme, jak si s tím poradit?

Ono v životě není nic zadarmo. Za všechno se platí. Především za chyby. Dvojnásobně se platí, tedy i s úroky tam, kde již dopředu víme, že něco děláme špatně, a přesto to uděláme. Jasným příkladem, se kterým se jako soudní znalec v oboru dětské psychiatrie setkávám, je krize rodin způsobená rozvody a rozvody způsobené nevěrami. Nevěry byly vždy, ale dopředu se vědělo, že se to nesmí, že manželství toho druhého je pro mne tabu. Je nedotknutelné. Přímou posvátné.

Dnes není tabu nic, všechno se smí, všechno, co nezakazují paragrafy. Relativismus pěstovaný formou tzv. salámové metody zpochybňuje bazální hodnoty společnosti.

Jednou jste prohlásil, že posláním víry není utišit naši žízeň po jistotě a bezpečí, nýbrž naučit nás žít s tajemstvím. Můžete nám tento svůj hodnotový postoj přiblížit?

V dobách socialismu se říkalo, že víra je berlička ubohých, berlička slabých a ustrašených. Eventuálně že jde o opium lidu. Ateisté to,

konec konců, tvrdí ještě dnes.

Naopak. Posláním víry není utišit naši žízeň po jistotě a bezpečí, nýbrž naučit nás žít s tajemstvím. Víra je odvážný, riskantní krok naší svobody za úzký okruh toho, co je pojištěno a zajištěno důkazy. Věřit, dát šanci víře, neznamená zbavit se rozumu, nýbrž zpupnosti rozumu; dát prostor víře předpokládá osvobodit se od iluze, že hloubku pravdy můžeme plně uchvátit svým věděním a převést ji do svého vlastnictví a režie.

Ke křesťanské víře patří radost, a především zdravá a smysluplná svoboda lidského ducha. Křesťanství je životní inspirací a víra je základním rysem lidské existence.

Víra je dobrodružstvím, které spouští v odvážném kroku do oblaku tajemství, a kladnou odpovědí na Ježíšovu výzvu: „Zajedte na hlučinu.“

Zdravá víra se, na rozdíl od víry chorobné, patologické, vyznačuje tím, že přispívá k rozvoji osobnosti, podporuje harmonické vztahy s druhými lidmi, vyznačuje se otevřeností pro životní skutečnosti, nevzbuzuje strach, uschopňuje k pluralitní toleranci, udržuje si postoj hledání, má individuálně rozdílnou míru tvůrčí síly, dává prostor pro humor a pro slavení.

Lidský život od početí do smrti je především o vztazích. Já věřím ve

Pokračování na str. 3

Ekumenická studentská slavnost 2023 v kostele sv. Václava na Zderaze

V předvečer Týdne modliteb za jednotu křesťanů se na již 16. ročníku slavnosti 17. ledna v kostele sv. Václava na Zderaze sešli studentští zástupci pražských teologických fakult a škol, kteří sloužili společně bohoslužbu slova. Mottem pro tento ročník byl Minnesotskou radou církví vybraný verš Iz 1,17 „Učte se činit dobro. Hleďte právo.“ Ondřej Kříž, zástupce Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy, ve svém kázání poukázal na potřebu narovnávat vztahy s bližními, pomáhat malíčkým, i těm, kteří jsou nám na první pohled vzdálení (s odkazem na Matoušovo evangelium 25,31-40). Dále pobožnost sloužili zástupci Husitské teologické fakulty UK (Dominik Dostál), Evangelické teologické fakulty UK (Lukáš Gwozdz), Institutu ekumenických studií (Petra Klašková), Husova teologického institutu (Petra Kuglerová), Evangelikálního teologického semináře (Adam Čižmář) a Vyšší odborné školy sociálně pedagogické a teologické (Václav Shrbený). Na závěr shromáždění pozdravili pedagogičtí zástupci těchto fakult a škol, jmenovitě Jan Roskovec (ETF UK), Hana Tonzarová (HITS), Jiří Beneš (HTF UK), Martin Vaňáč (IES), Ladislav Heryán (JABOK), Pavel Frývaldský (KTF UK). Těšíme se na další ekumenická setkání v roce 2023.

Veronika Matějková
foto: Tomáš Novák

Bůh stojí na straně zoufalých

...a tak nuzný má naději, ale podlost musí zavřít ústa. Job 5,11-16

Po sametové revoluci jsme doufali v mravní a duchovní obrodu národa. Zůstalo tak trochu u toho doufání, moc se pro to neudělalo. Církve získaly volnější ruce, ale bohužel vytvořily dojem, že jim nejde o Kristovu lásku k bližním, ale o jakési majetky. Vlastnictví, na které ve chvíli, kdy se národ ústy svých zástupců rozhodl, že se znárodněné majetky budou vracet, měly církve logické právo.

Nenávist k církvim se opět probudila, promluvila závist.

Na druhou stranu se nyní církve musí zabývat svými majetky a není to lehké, bere nám to sílu, vždyť k církvim často inklinují lidé, kteří jsou idealističtí a sami skromní a neprahnu po tom, zabývat se financemi.

Zabývali jsme se těmito problémy a poměrně málo pak tím, vážně otevřít otázku selhání před rokem 1989, málokdo z církve opravdu otevřeně vysvětlil, proč spolupracoval s církvi nepřátelským sys-

témem. Nepřišlo mnoho doznání, nepřišlo ani příliš odpuštění. Mohli jsme jít příkladem necírkevnímu světu – podívejte se, takto si to umíme v rodině církve vyřikat, takto si umíme v rodině církve odpustit. Nestalo se, nebyli jsme dobrým příkladem. Vždyť církev je expert na otázky doznání viny i expert na otázky spravedlnosti a odpuštění!

Společnost si utáhla opasky, abychom dohnali (neříkám předechnali) ten vzorný Západ s velkým Z. Někteří si dokázali rychle vydělat pro svou šikovnost či šikovnost v uvozovkách, jiní, i ti samí, přišli k majetkům v restitucích a už nemusí pracovat do konce života. Nůžky mezi chudými a bohatými se rozevřely. Objevili se žebraři, vybírání popelnic se stalo běžným pohledem. Objevili se bezdomovci. Brali jsme to jako důsledek svobody, svobody svůj majetek propít nebo prohrát u hracích automatů.

Pokračování na str. 2

Bohoslužba za vlast v katedrále sv. Víta

V neděli 22. ledna, necelý týden před druhým kolem prezidentských voleb, proběhla v katedrále svatého Víta na Pražském hradě bohoslužba za vlast, kterou sloužil pražský arcibiskup Jan Graubner. Vedle armádního generála ve výslužbě Petra Pavla a předsedy hnutí ANO a bývalého premiéra Andreje Babiše s manželkami se jí zúčastnil i končící prezident Miloš Zeman s chotí. Mezi účastníky byl také neúspěšný kandidát na prezidenta a senátor Pavel Fischer.

Po bohoslužbě si oba aspiranti na pozici hlavy státu a znovu také Zeman prohlédli v katedrále vystavené korunovační klenoty. K nim také zástupci církve přenesli lebku svatého Václava. Bohoslužbu zakončila modlitba za vlast, zpěv státní hymny a svatováclavského chorálu u korunovačních klenotů, kde pražský arcibiskup Jan Graubner znovu žádal o přimluvu vztahující se k nadcházející volbě hlavy státu, za pomoc lidem sužovaným válkou na Ukrajině i všem trpícím.

Markéta Černá, foto: wikpedie.org

Bůh stojí na straně...

Dokončení ze str. 1

Brali jsme to jako jejich vlastní chybu. Jako důsledek jejich vlastní lenosti. Kdo se snaží, ten půjde finančně vzhůru – to se jevílo nezpochybnitelné. No, ti hloupější si holt vydělají méně, taková je příroda, někoho holt obdařila víc, někoho míň, nerovnost je přirozená, volat po větší sociální rovnosti znamená volat zpátky ty zlé komunisty.

Společnost toužila po materiálních hodnotách, projevila se ve svém materialismu a politici ji v tom utvrzovali slovy i činy. Byly čestné výjimky i mezi politiky, někteří volali po idealismu, ale jejich vlastní činy jejich slova zpochybnily. Nemohli jsme v minulém režimu být příliš kritičtí, jen takzvané konstruktivně. Po převratu, kterému říkáme něžná revoluce, jsme našli zalíbení v nadávání jeden druhému, zaobírali jsme se kritikou, libovali si v ní, všechny hvězdy padaly z nebe jak Karel Gott, poplivali jsme kde koho. Celá kultura zvlgárněla, zhrubla, stala se agresivní.

Takto jsme chápali svobodu. Svobodu vytažovat šibenice na demonstrace, svobodu volat, že by bylo skvělé, kdyby ten který politik již „zdechnul“ jak prašivý pes.

Z každého se stal odborník na všechno, každý může být psychiatrem a stanovovat diagnózu demence či jiné. Prání zlého přišlo na denní pořádek.

Ani úsloví, že karma je zdarma, mnohé neodradilo.

Mravní obroda se nekonala. Vytvořila se společnost, ve které jeden pohrdá druhým, ve které jsou lidé ponižováni pro svá politická přesvědčení, pro svůj venkovský původ, pro své nízké vzdělání.

I mnozí křesťané se povyšují, posmívají se, mají dojem, že ta jejich politická pravda je ta jediná správná, a kdo myslí jinak, je hlupák a neznaboh či kacif.

Opět nejsme jako křesťané příkladem toho, jak lidé mají o sobě vzájemně mluvit, jak mají spolu komunikovat, jak spolu mají vést dialog, jak mají hledat vzájemné pochopení pro odlišné postoje vyrůstající z odlišných zkušeností a tradic.

Pýcha předchází pád, je toho plná Bible, povyšování se nad slabými bude Bohem potrestáno. Bůh se jich zastává a zastane. Zesměšňování druhých, jejich označováním jako například dezolátů, tedy zoufalců, politováníhodných, žalostných osob, je výstižným příkladem.

Ale Bůh stojí na straně dezolátů, lidí zoufalých, lidí smutných. A bude srážet hlavy povýšených, namyšlených, pyšných, rádoby lepších lidí. Bůh je zastáncem trpících, bude je hájit. Žádné vítězství ani bohatství není věčné. Bůh nás bude soudit, všechny. I za zlá slova, i za to, že jsme se nezastali poplivaných a zesměšňovaných.

Tomáš Novák

Ilustrace: Henri Pieck (1895-1972). Vyhlížení svobody, Buchenwald 1945.

Oheň

Před nedávnem jsem řekl své ženě: „Počkej, já ti zatopím.“ Nejednalo se ovšem o žádnou invektivu, ale naopak o službu bližnímu. Jako starý skaut zatápím rád. Ke skautské hrdoosti patří umět rozdělat oheň bez papíru, jen z třísek a na dva pokusy (dvě zápalky). Hoření má svá pravidla a když je znáte a respektujete, tak se dostaví úspěch. Tedy oheň a následné teplo.

Rád si opakuji repliky z různých vystoupení, knížek a filmů. A tak jsem při jednom zatápní v kamnech doma utrousil jednu větu z repertoáru pánů Šimka a Grossmanna, avšak pro tu chvíli ne zrovna patřičnou: „Zalekni se ohničku, máme dlouhou hadičku.“ Můj dospívající syn mi s údivem v očích řekl: „Tati, to snad ne.“ To mě přimělo k zamyšlení nad tím, jak a kdy roznecujeme nebo zhášíme oheň Ducha svatého. Byť to zhášení může být i nechtěné.

Když si řeknu oheň a Duch svatý, tak mi v hlavě začne znít

píseň od Václava Žďárského s názvem Pyromanská. Znáte? Neznáte? Jestli ne, tak se s ní seznámete, a nejen s ní. Vašek toho vytvořil daleko více! V Pyromanské konkrétně jde o marný boj „hasičů víry“ s ohněm Ducha svatého. Je to podáno sice humorně, ale v podstatě jde o vážnou věc.

A tak si říkám, když nám ten oheň v církvi občas nechce moc hořet, v čem je problém? Neuklizené topeniště? Málo čerstvého vzduchu? Mokré dříví? Nebo nevědomost o tom, že poleno sirkou asi nezapálím, že musím začít od malého ohničku a být trpělivý?

Někdy úplně nevím. Asi je třeba znovu a znovu se Boha na to ptát. A to tak dlouho, až dostanu odpověď. A neztrácet naději, že se může opět rozhořet plamen víry po celé církvi, plamen, který zahání temnotu, zahřeje chladnoucí srdce a spojí nás v Kristu, a to ne formálně, proklamačně nebo demonstrativně, ale opravdově. Takovýto plamen nebude hřát už jen nás, ale mnohé ostatní.

Petr Vopálka

Z kazatelského plánu

5. neděle po Zjevení Páně

Přistupte, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil. On je náš Bůh.

(Žalm 95,6-7)

První čtení z Písma (varianta I): Izajáš 58,6-9a

První čtení z Písma (varianta II): Izajáš 58,9b-12

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, vysvobod' nás z pout našich hříchů a daruj nám svobodný život ve svém Synu! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 2,1-9

Evangelium: Matouš 5,13-20

Verše k obětování: Žalm 17,5-7

Verš k požehnání (varianta I): Žalm 43,4

Verš k požehnání (varianta II): Matouš 5,16

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dej, ať dosáhneme plné míry spásy, jejíž příslib jsme přijali v tajemství chleba a kalicha! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 35, 51, 83, 85, 301

Nad Písmem

Výrok o soli a světle

Mt 5,16-17

Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proročky, nepřišel jsem je zrušit, nýbrž naplnit.

Z dnešního evangelního čtení vnímáme, že Boží řeč k lidskému pokolení je velmi jednoduchá a výstižná. A tak snadněji pochopíme, že sám Ježíš své učedníky jako své následovníky přirovnává k obyčejné soli a symbolu světla. Sůl je užitečná právě svojí vlastností něco osolit, uchovat potraviny a dodávat tělu užitek, slouží k přežití člověka. A tak i světlo, které osvětluje, ukazuje nám třeba i vzdálené město na vrcholku hory. Vždyť právě světlem se stává funkční jeden z nejdůležitějších smyslů, náš zrak.

Ve světle můžeme rozeznávat, pojmenovávat věci, které nás obklopují a které potřebujeme, i o které máme jako lidé pečovat.

Nejde primárně jen o světlo a sůl, ale o vlastnosti, čím jsou tyto symboly užitečné. Tak i my máme být užiteční, tvůrčí.

Vždyť Bůh nás oslovuje právě tou tvůrčí silou v nás. Je tvůrce, říkáme to o něm. Hovoříme k němu jako ke tvůrci, máme se jím inspirovat, a tak i my jako křesťané máme být tvůrčími a inspirovat další k následování Boží lásky.

Ježíš, který dovršuje starou smlouvu plnou předpisů a zákonů, po nás chce nejen, abychom je dodržovali, ale ještě něco navíc. Solit a svítit znamená nejen se řídit pravidly z povinnosti, ale i radostí a lásky. Pracujme a žijme nejen, že musíme,

me, ale s vědomím, že je to překrásný dar Boží.

Ježíš nás chce mít, jak čteme v evangeliu, solící a svítící. Každý z nás ve svém životě i konání má neustále zůstávat v této tvořivé síle – solit a svítit.

Nezáleží na tom, co zde na zemi právě prožíváš, jaké těžkosti, příkoří či překážky. Poslední slovo bude mít Bůh. Respektive poslední slovo bude mít Boží láska. (Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, Iz 58,11.) Člověk má zůstávat lidský s jiskrou Boží přítomnosti, s Ježíšem Kristem v sobě, plný lásky, radostí i tvůrčí síly. Pak bude dobrým člověkem. Potom prokořeníme a rozsvítíme náš svět, své okolí i sami sebe.

P. H.

Bože plný milosti, děkujeme, že o nás pečuješ a dáváš vše, co potřebujeme. Prosíme, ať jsme dobrými následovníky, ať jsme schopni dostatečně vnímat Boží řeč v našem bytí. Ať věrní v radosti i smutku přicházíme k tobě v naději a solíme a svítíme těm ostatním. Prozáří i okořeň naši mysl i naše srdce, ty, který jsi Dobrý.

Život je o vztazích

Dokončení ze str. 1
smysl dialogu tak, jak se jím zabýval Milan Machovec a jiní. Pěstovat dialog je jistě jednou z podstatných dovedností?

Pokud bychom chtěli odpovědět na otázku, o čem je život, byla by správná odpověď: O vztazích. Už počatý člověk navazuje první vztah s matkou v její děloze, po narození s ostatními lidmi, hodnotami, a nakonec i vztah k sobě samotnému a k Bohu.

Vztahy žijí, pokud jsou naplněny komunikací. Té ovšem v moderní době ubývá, a pokud nějaká existuje, tak není kvalitní. A tu je ten problém odcizení. Moudře řekl německý filosof Martin Heidegger: Moderní technika překonala všechny vzdálenosti, ale nevytvořila žádnou blízkost.

Znepokojuje mne nedostatek dialogu v rodinách. Sama jsem takové situace poznala, prarodiče byli kultivovaní a zralí, otec a matka byli velmi nezralí, přilíši mladí a stále chtěli být majiteli pravdy.

Právě na schopnosti kvalitního dialogu se ukáže, do jaké míry je člověk pokorný. Dialog je lakmusovým papírkem pokory.

Nejzdravější formou dialogu je „kdo s kým“. Naopak nejhorší formou je „kdo s koho“.

V jedné ze svých knih jste citoval britského profesora a vrchního rabína Jonathana Sackse: „Ztrátou víry ztrácíme postupně a bez okamžitého povšimnutí (někdy až zadlouho) pět věcí. Víru v lidskou důstojnost a posvátnost života. Politickou smlouvu s kolektivní odpovědností za společné blaho. Systém morality, smysl slov jako povinnost, loajalita a důvěra. Soudržnost manželství a rodiny. Smysl života a životní poslání. Smysl pro záhodnost a možnost spravedlnosti.“ Mohl byste nám tyto souvislosti analyzovat?

J. Sacks píše o tom, co jsme ztratili, a já bych si ho dovolil ještě doplnit. Ztratili jsme také schopnost rozlišovat mezi dobrem a zlem, pravdou a lží, krásou a ošklivostí. Zpovrchněli jsme. V názorech, ve vzdělání, ve vztazích, v humoru. Je potřeba slyšet znovu Ježíšovu výzvu a zajet na hlubinu.

Jako psychiatr i duchovní upozorňujete na bolesti doby a všimnete si toho, že někteří mladí

jedinci trpí existenciální frustrací, ztrátou smyslu života, a proto utíkají k hazardu, ke drogám, alkoholu, promiskuitě a k falešným bohům. Jak o těchto souvislostech přemýšlíte?

Střední generace ztratila vertikálu a mladá generace ji ještě nenašla. Proto se žije horizontálním způsobem života. Od pondělka k úterku, od sociální dávky k sociální dávce a od pervitinu k pervitinu. Bohužel. Ovšem ti mladí lidé za to nemohou. Spíše bych u soudu žaloval společnost než souzeného. Společnost, která kromě materiálních věcí mnoho jiného, duchovně a eticky kvalitního, nenabízí.

Mladí lidé často přehnaně komunikují přes mobil nebo sociální sítě a nedovedou vést kvalitní dialog s tím, kdo stojí vedle

nich. Pane profesore, jak uvažujete o mezigeneračních vztazích a jak vnímáte mileniály?

Dnes už skoro nemůžeme říci, že si hoch dívku namluvil, ale že si ji vyesemeskoval. Pokud jsou dva mladí spolu a místo hledění si do očí

hledí do mobilu, je to známkou, že si osobně nemají co říci a obsah dialogu hledají někde jinde. Pokud jde o mileniály, už jsem se o nich zmínil. Je mi jich trochu líto a bojím se, že zůstanou na něčem závislí.

Ptala se Olga Nytrová

Můžete si přečíst

V co (ne)věří generace Z

V co (ne)věří generace Z (Texty z kurzu Spolku evangelických kazatelů z r. 2022), Eman 2022

V lednu 2023 vyšla v nakladatelství EMAN kniha „V co (ne)věří generace Z (Texty z kurzu Spolku evangelických kazatelů z r. 2022)“. Jedná se o kolektivní monografii, která mapuje náboženský život současné mládeže v České republice.

Kombinuje přístup sociologický a ekonomický, psychologický a teologický. Dává slovo těm, kdo svým působením horizont současné mládeže spoluvytvářejí (influencer Kovy, básnička slam poetry Ellen Makumbirofa a youtuberská dvojice Pastoral Brothers). V knize najdeme jak vědecké studie, tak upřímné výpovědi těch, kteří se mladou generaci snaží oslovit:

Karel Kovář, zvaný Kovy: „Co tedy mladá generace chce? Pro mladou generaci je důležité najít vždy smysl toho, co právě dělá. Mladí potřebují vidět smysl práce a vědět, pro koho ji dělají. Možná to vypadá naivně, ale platí to také pro pracovní prostředí. Během práce chtějí růst a zlepšovat se.“

„Jak mladé lidi oslovit? Mladá generace

sleduje televizi a internet. Tištěnými texty k ní neproniknete. Najdete ji v online prostředí...“

Youtuberská dvojice Pastoral Brothers

Jakub: „Na počátku projektu Pastoral Brothers byl mladý aktivní farář, který si položil otázku: Jaký je můj farářský cíl? Odpověděl si: šířit evangelium srozumitelně a současnou formou. Ten farář byl Karel Müller. Vypozoroval, co teenageri, které měl jako farář pro mládež na starost, sledují, co je baví atd. Zjistil, že to jsou youtubeři. Fajn, tak jejich videa začal používat při katechizi. Když probírali lež, tak jim pustil Kovyho, který zrovna natočil video o lži, a poté se o lži bavili z křesťanského pohledu. V tom Karla napadlo, že by měl existovat nějaký křesťanský youtuber. Hledal na youtube, zda něco takového už existuje, ale to, co našel, mu vůbec nesedělo. Proto se rozhodl, že bude videa natáčet sám, ale nechtěl na to být sám...“

Markéta Černá

Bůh je hlavně milosrdný

Stále podstatnější mi přijde vypovědět o Bohu, že je hlavně milosrdný. Teologa hned napadne „milosrdenství vs spravedlnost“. Ale toto Boží milosrdenství je o srdci, nikoli o nějaké spravedlnosti podle práva. Kdyby to bylo o právu a tím pádem o totalizované spravedlnosti, pak by nikdo před Bohem neobstál. Boží milosrdenství je o tom, kde máme své srdce a co s tímto srdcem děláme – zda srdce dáváme k dispozici a otevření (se).

Vzpomněl jsem si na papeže Františka, který píše také o „srdci Boha“, když v bule „Tvář milosrdenství“ (Misericordiae Vultus, 2015) zmiňuje, že „ze srdce Trojice, z nejhlubšího nitra Božího tajemství, bez ustání plyne a proudí obrovská řeka milosrdenství. Tento pramen se nikdy nevyčerpá, ať jsou jakkoli početní ti, kdo k němu přistupují. Každý z něho může čerpat pokaždé, když potřebuje, protože Boží milosrdenství je nekonečné“. Tak se naše srdce může napojit na srdce Nejsvětější Trojice. Každý se může napojit, nikdo není vyloučen. Když si uvědomíme význam těchto slov, pak budeme s otevřenou pusou jen žasnout. Žasnout a děkovat. U Boha je jisté jeho milosrdenství více než Boží hněv. Sv. Augustín nás ubezpečuje, že snadněji Bůh zadrží právě svůj hněv nežli milosrdenství. Vzpomeňme si na to tehdy, když propadneme hněvu. Připodobněme se Bohu v tom, že místo hněvu necháme otevřeno stavidlo milosrdenství. Jako neutuchající proud vody se valí Boží milosrdenství a omývá hříšníky, kteří jsou pozváni k odpuštění.

Ale co s tím odpuštěním? Svátost zpovědi a pokání máme. Bůh nás zve k očistění a omytí. Vstupuje nečekaně a podává nám ruku. Chce však, abychom jej následovali?

Následování Boha? Nevím, možná. Ale já bych rád vrůstal do Boha. Východní křesťané hovoří o zbožštění (theosis). Proměnění naší zraněné lidské přirozenosti je však ve skutečnosti opačné. Je to Bůh, který vrůstá do nás. Je to Bůh, který nás přijímá a snižuje se. Bohočlověk se sklání, abychom my byli účastní neporušitelnosti. Paradox toho, že je to nakonec vlastně naopak, je jen potvrzením faktu, že my si často velmi naivně myslíme, že rozhodujeme o tom, jak to bude. Místo antropocentrismu raději theocentrismus.

V našem středu nemá být „Já“. V našem středu nemá být člověk. V našem středu má být Bůh. Okolo Boha se má vše točit. I naše „Já“ má kroužit okolo Boha. Stejně jako planety obíhají okolo slunce, máme putovat po své dráze životní pouti s duchovním zrakem upřeným do středu – k Bohu. A máme do něj vrůstat tím, že se otevřeme jeho světlu. Když se naplno otevřeme, tak nás toto světlo „protne“ a naplní, On vrostle do nás a přijme nás. To je životní praxe, nikoli suchá teorie.

Filip Gorazd Martinek

V zahradách samoty

Trefný postřeh básníka Michala Bulíře: „Volič, který v osobě prezidenta hledá spasitele, bude zklamán i Spasitelem.“ Uznávám, že Spasitel, v něhož věřím, během posledních dvou tisíc let zklamal mnohé – protože není mesiášem podle našich představ a neřídí se našimi plány. Prvním zklamáním byl Jidáš. Zřejmě také doufal v politického spasitele. Ježíš však nepřišel proto, aby plnil naše přání. Nikomu neslubil: „Následuj mě a budeš se mít dobře, tvoje problémy zmizí.“ Naopak se nebal říct: „Kdo chce jít za mnou, zapřít sám sebe a vezmí svůj kříž.“

Součástí toho životního kříže je i poznání a přijetí, že realita neodpovídá našemu zadání, odmítá se mu přizpůsobit. V praxi to znamená, že spíše než realita bych se měl změnit já. Když Ježíš vyzývá „Obrať se“, jinými slovy tím sděluje: „Změňte směr, v němž hledáte své štěstí“ (výklad mnicha Thomase Keatinga). Pokud nedopřejí druhým jejich volbu a budu jimi pohrdat nebo je dokonce nenávidět, protože jdou cestou, kterou nepovažuji za správnou, nikdy nepocítím ani letmý dotyk štěstí, smíření, radosti a naděje. Odsoudím se k trápení, vzteku a strachu v domněni, že mě sevřela nepřátelská realita, ale přitom největšího nepřítele si nosím v sobě. Jestliže ho neobejmu a nepolibím podle Ježíšova přikázání „Milujte své nepřátele“, budu si ho stále

promítat do lidí, kteří mě štve a frustrují. Společnost zůstane rozdělená, příkopy hluboké, neboť dělicí čára prochází naší duší. Teprve za vnitřní hranicí, kterou se bojíme prolomit, začíná cesta k uzdravení a zacelení ran.

Na té cestě nepřekročím svůj stín – naopak si jej zamiluji, přijmu jej, neboť dosud byl vytěsněnou, odmítanou a nechtěnou částí mne samého. Evangelium Ježíše Krista svědčí o neslýchané pravdě, že Bůh si nás zamiloval jako první – i s naším stínem. Jsme milovaní, a proto si můžeme odpuštít. Nemusíme nenávidět, proklínat, ani pohrdat nikým, kdo nám připomíná, co všechno v nás bylo nezpracované, nezahojené, neusmiřené.

Nemá smysl dokolečka řešit, kdo všechno mě zklamal, nevyslyšel, nevyhověl mi, nezařídil se podle mého. Počítání křivd a hledání viníků mě opravdu neudělá šťastným. Poselství evangelia ukazuje, že můj život nemusí skončit zklamáním pro Stvořitele, jenž mě životem obdaroval, ani zklamáním pro lidi, s nimiž svůj život sdílím, a snad ani pro ty, s nimiž se sdílet neumím. Ale vím, že potřebuji pro život přesně totéž, co i já potřebuji na každý den. Třebaže se lišíme v názorech, všichni jsme stejní v tom podstatném, bez čeho by se vůbec nedalo žít.

Lukáš Bujna, www.mysterion.info

Zprávy

Výstava malířky La Inthonkaew

V galerii Art Brut, v prostorách u kostela sv. Václava na Zderaze, byla nedávno zahájena výstava malířky La Inthonkaew, která byla podle jednoho jejího obrazu nazvaná Králík na kolečkách. Autorka obrazů žije dlouhodobě v Praze. Narodila se v Thajsku roku 1980 nebo 1981, v malé vesničce na okraji džungle, v rodině venkovského šamana. Její předkové pocházeli též z Barmy, Laosu a Číny, její strýc byl proslulý buddhistický mnich a ženy v její rodině byly tradičně porodní báby.

Výtvarně vyjadřovat se začala už v dětství pomocí přírodních barev, které si vyráběla z rostlin a bláta. V Praze začala malovat olejovými barvami na plátno svého přítele a tato technika je dodnes její oblíbenou. S jeho podporou se její tvorba začala rozvíjet a objevovat se na výstavách. Maluje spontánně bez předchozího výtvarného vzdělání. Tvorba malířky je silně ovlivněna jejími kořeny a kulturou, ze které pochází. Obrazy jsou plné energie a sytých barev, objevují se na nich tváře, zvířata a rostliny.

Životní příběh malířky La Inthonkaew je zachycen v knize Ondřeje Sekaniny „Šamanský růženec“. Příběh má svůj rytmus, například každá kapitola je zakončena větou „Nevím proč.“ Je to vlastně soubor prožitků a obrazů ze života umělkyně, pomáhá porozumět jejímu výtvarnému dílu a barvitě ho dokresluje. Její obrazy a kresby byly mnohokrát reprodukovány v Revolver Revui, Analogonu, Tvaru, naposledy v novém čísle revue Logos. Její obrazy nabízí aukční portál OriginalArte.

Markéta Černá

Výstava potrvá do 18. února 2023, tak si ji nenechte ujít.

Z ekumeny

Ekumenická bohoslužba v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů 2023

V rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů 2023 se v pondělí 23. ledna konala ekumenická bohoslužba v modlitebně Evangelické církve metodistické v ulici Ječná v Praze 2, na které se podílela Ekumenická rada církví v ČR a Česká biskupská konference. Proběhla za účasti zástupců všech větších církví. Kázal římskokatolický plzeňský biskup Tomáš Holub. Naše církev byla zastoupena patriarchou Tomášem Buttou. **red**

Příspěvek CEC-COMECE k českému předsednictví Radě EU

Ekumenická delegace Konference evropských církví (CEC) a Komise biskupských konferencí Evropské unie (COMECE) se setkala dne 7. prosince 2022 s českým premiérem Petrem Fialou. Setkání s představiteli členské země předsedající Radě EU jsou součástí dlouholeté tradice podporované článkem 17 Smlouvy o fungování Evropské unie, který předpokládá otevřený, transparentní a pravidelný dialog mezi EU a církvemi a náboženskými společenstvími. Pracovní skupiny CEC a COMECE vytvořily dokument „Europe as a task: rethink, rebuild, repower“, který vyjadřuje perspektivy a zájmy církví a doplňuje tak program českého předsednictví EU. V úvodu se uvádí, že „společně zastupujeme přibližně 380 milionů občanů členských států EU a jsme pevně odhodláni dále rozvíjet evropský projekt na základě křesťanských ideálů spravedlnosti, míru a neporušenosti stvoření.“ Mezi členy delegace CEC-COMECE byli mimo jiné Ivana Procházková (viceprezidentka české Ekumenické rady církví), Christian Krieger, (předseda CEC) a Dr. Petr Jan Vinš (generální sekretář české Ekumenické rady církví).

Jiří Bochez, zdroj: <https://www.ceceurope.org/>

V LUTERÁNSKÉM KOSTELE V JERUZALÉMĚ VYSVĚTILI PRVNÍ FARÁŘKU V ZEMI

Při nedělní bohoslužbě v luteránském kostele v Jeruzalémě byla vysvěcena první farářka v zemi. Palestinka z Jeruzaléma Sally Azarová povede anglicky mluvící kongregaci v kostele Výkupitele. Jejímu vysvěcení přihlížely stovky věřících, uvedla agentury AP a stanice BBC. „Doufám, že mnoho dívek a žen zjistí, že je to možné, a že se k nám přidají další ženy z jiných církví. Vím, že to bude trvat ještě dlouho, ale myslím, že by mohlo být vzrušující, pokud se to změní v Palestině,“ řekla Azarová stanici BBC. Podle palestinského ústředního statistického úřadu žilo v roce 2017 na Západním břehu Jordánu a v pásmu Gazy přibližně 47 000 křesťanů. Většina palestinských křesťanů se hlásí k církvím, které nepřipouštějí ženské duchovní, píše AP. V posledních letech rostoucí počet protestantských církví ve světě jmenoval do funkce duchovních ženy.

Protestantské církve mají omezené zastoupení i v Izraeli, provozují zde například školy a nemocnice. Několik žen vede kongregace v Libanonu a Sýrii, píše BBC. Azarovou vysvětil její vlastní otec, biskup Sani Azar. Podle farářky pro ni byl otec inspirací, ale teologii se rozhodla studovat z vlastní vůle.

Zdroj: Christnet.eu,

Ilustrační foto: Lutherova růže, emblém luterských církví, wikipedia.org / Jed / Creative Commons

Zveme na výstavu Posvátné umění v nesvaté době

Doporučujeme zhlédnout výstavu „Posvátné umění v nesvaté době | České sakrální umění 1945-1989“. Výstava již běží od 27. října 2022 v Muzeu umění Olomouc - Denisova 47, ale bude ještě pokračovat do 10. dubna 2023. „Křesťanství bylo v historii významným inspiračním zdrojem a iniciátorem vzniku výtvarných děl. Ať již oslovovalo svým étosem, filosofickou hloubkou anebo stálo za významnými fundacemi – investorskými počiny. Sakrální umění v sobě zahrnovalo všechna výtvarná odvětví a reprezentovalo hlavní myšlenkové proudy doby. Sekularizace společnosti v 19. a 20. století tuto situaci výrazně proměnila...“ **Tomáš Novák, www.iumeni.cz**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Co takhle vyzkoušet Den odpojení?

Už máte v kalendáři označen pátek 3. března? Ten večer vás totiž zveme k velkému experimentu: Vypněte mobily, sklapněte notebooky, odpojte wifi. Nebude to snadné, možná to bude bolet, ale nevzdávejte to. Užijte si den bez elektronické komunikace, kontrolování mailů a sledování sociálních sítí. A vymyslete nějaký program na sobotu. Ale pozor, program, při kterém není potřeba telefon. Ani internet či digitální foťák... Den odpojení je každoroční výzvu k 24hodinovému digitálnímu detoxu. Slaví se v různých zemích různě, ten nejstarší, americký, letos vstupuje do 16. ročníku. Probíhá vždy od západu do západu slunce, letos od pátku 3. března do soboty 4. března. Připojte se k nám! Možná objevíte, že takový den je možné si dopřát pravidelně, dokonce každý týden! Někdo tomu říká šabat nebo den odpočinutí. A ten nenabízí jen samé odpojování, naopak dokáže i nečekaně spojit, propojit, ba i napojit...

David Floryk,

Ostrava pro život, z.s.

Vy jste světlo světa

Najdete pět rozdílů mezi svícny?

(Řešení z minulého čísla: Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi.)

Jana Krajčířiková

